

Prof. Dr.
Baki İlkey ENGİN

Yrd. Doç. Dr.
Işık ÖNAY

Dr.
Tülay A. ÜNVER

BORÇLAR HUKUKU PRATİK ÇALIŞMALARI

İÇİNDEKİLER

2. BASIYA ÖNSÖZ.....	V
1. BASIYA ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV

Birinci Bölüm ŞEMALAR

Şema 1: Borç İlişkisinin Kaynakları	3
Şema 2: Hukuki İşlemin Unsurları Ve Hükümsüzlük Türleri.....	4
Şema 3: Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğunun Şartları.....	5
Şema 4: Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Halleri	6
Şema 5: Sebepsiz Zenginleşmede İade Borcunun Kapsamı.....	7
Şema 6: Borcun İfa Zamanı.....	8
Şema 7: Sözleşmeyle Belirlenen Vade Türleri.....	9
Şema 8: İfa Etmeme Halleri (İfa Engelleri)	10
Şema 9: İmkânsızlığın Borçlar Hukukundaki Rolü	11
Şema 10: Borçlu Temerrüdünün Şartları	12
Şema 11: Borçlu Temerrüdünün Sonuçları	13
Şema 12: Borcun ve Borç İlişkisinin Sona Erme Halleri	14
Şema 13: Borç İlişkisinin Alacaklı / Borçlu Tarafında Birden Fazla Kişinin Bulunması.....	15
Şema 14: Borç İlişkilerinde Taraf Değişiklikleri.....	16

İkinci Bölüm

ÇÖZÜLMÜŞ OLAYLAR

I.	Öneri – Öneriye Davet – Kabul – Sözleşmenin Kurulması – Yanılma – İfa İmkânsızlığı.....	19
II.	Sözleşmenin Kurulması – İrade Sakatlıkları – Culpa in Contrahendo – Önsözleşme – Alacağın Devri.....	27
III.	Şekil – Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması – Sebebi Gösterilmeyen Borç Tanınması.....	35
IV.	Beyaza İmza – Güven Teorisi – Hata Sebebiyle Sözleşmenin İptali – Alacağın Devri – İbra – Geciktirici Koşula Bağlı Tasarruf İşlemi.....	42
V.	Temsil – Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapması – Yetkisiz Temsil – Aldatma – Aşırı Yararlanma (Gabin) – Sözleşmenin İptali	48
VI.	İfa	57
VII.	Sözleşmenin Kurulması – Temsil – İrade Sakatlıkları – Ödemezlik Defi – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – İbra	70
VIII.	Borçlu Temerrüdü – Olumlu Zarar – Olumsuz Zarar	75
IX.	Seçimlik Borç – İmkânsızlık – Halefîyet – Alacağı Talep Etmeme Taahhüdü – Alacağın Devri – Takas – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim	78
X.	Haksız Fiil.....	85
XI.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranın Sorumluluğu – İfa Yardımcısının Borca Aykırı Davranışından Sorumluluk – Yapı Malikinin Sorumluluğu – Zararın Belirlenmesinde Denkleştirme Sorunu.....	93
XII.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Zarar Görenin Kusuru – Cismani Zarar ve Ölüm Halinde Tazminatın Kapsamı – Zarardan Birden Fazla Kişinin Sorumluluğu – Karayolları Trafik Kanunu'ndan Doğan Sorumluluk.....	99
XIII.	Sebepsiz Zenginleşme – Muvazaalı (Danışıklı) İşlem – Tasarruf İşleminin Sebebe Bağlılığı – Sözleşmeden Dönmenin Etkisi.....	108
XIV.	Alacağın Devri – Borcun Üstlenilmesi.....	117
XV.	Ceza Koşulu – Ahlâka Aykırı Fiil – Hukuka veya Ahlâka Aykırı Amaçla Verilen Şeyin İadesi – Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme.....	126

Üçüncü Bölüm

ÇÖZÜLECEK OLAYLAR

I.	Sözleşmenin Kurulması – Önerinin ve Kabulün Geri Alınması– Saik Hatası – Aldatma – İşlem Temelinin Çökmesi – Şekil – Tahvil – Temsil Yetkisinin Geri Alınması.....	135
II.	Sözleşmenin Kurulması.....	137
III.	Öneriye Davet – Öneri – Yanılma – Aldatma – Temsil.....	139
IV.	Muvazaa – Şekil – Miktarda Yanılma – Korkutma – Alacağın Devri – Soyut Borç İkrarı – Culpa in Contrahendo.....	140
V.	Muvazaa– Alacağın Devri – Culpa in Contrahendo – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Kusursuz Sorumluluk Hâlleri – Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Tazminatın Kapsamı.....	142
VI.	Yanılma – İşlem Temelinin Çökmesi – Şekil – Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması – Alacağın Devri – İbra – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Kusursuz Sorumluluk Hâlleri	144
VII.	Doğrudan Temsil– Dolaylı Temsil – Temsil Yetkisinin Geri Alınması – Yetkisiz Temsil– Sözleşme Tarafının Aldatması – Üçüncü Kişinin Aldatması – Aldatmanın Sözleşmeye Etkisi.....	147
VIII.	Temsil– İmkânsızlık – Ödemezlilik Defi – Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcu – Alacaklı Temerrüdü – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Sorumsuzluk Anlaşması – Genel İşlem Koşulları.....	150
IX.	Temsil – Temsil Yetkisinin Kapsamı –Temsil Yetkisinin Geri Alınması – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Müterafik Kusur	153
X.	Genel İşlem Şartları – Muvazaa – Alacağın Devri – Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcunun İfası – İmkânsızlık – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi.....	155
XI.	Edim Türleri– İfa Yeri – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – Müteselsil Borçluluk – Halefiyet – Takas – Cezai Şart.....	158
XII.	İfa Zamamı – Ödemezlilik Defi – Borçlu Temerrüdü.....	160
XIII.	Üçüncü Kişinin İfası – Alacağın Devri – Borca Katılma – Sebepsiz Zenginleşme	161
XIV.	İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – İmkânsızlık – Beyaza İmza – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim.....	163

- XV. Şahsen İfa Zorunluluğu – Kısmi İfa – İbra – Değişirme Sözleşmesi – Alacaklı Temerrüdü – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme..... 165
- XVI. İmkânsızlık– Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcu – Alacağın Devri – Temsil – Yetkisiz Temsil– Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Bedensel Bütünlüğün İhlali Hâlinde Ödenecek Tazminatın Kapsamı – Teselsül .167
- XVII. Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme – Takas 169
- XVIII. Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt..... 170
- XIX. Cezai Şart 171
- XX. Ölüm ve Bedensel Zararlarda Tazminatın Kapsamı – Kusursuz Sorumluluk Hâlleri – Yansıma Zarar – Haksız Fiillerde Zamanaşımı – Sebepsiz Zenginleşme – Müteselsil Borçluluk – Alacağın Devri 173
- XXI. Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Yapı Malikinin Sorumluluğu – Sebepsiz Zenginleşme –Müteselsil Borçluluk – Koşula Bağlı Borç 175
- XXII. Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Hakkaniyet Sorumluluğu– Yapı Malikinin Sorumluluğu – Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu – Ölüm ve Bedensel Zarar177
- XXIII. Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Ayırt Etme Gücünden Geçici Olarak Yoksunluk – Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu – Hatır Taşınması – Bedensel Zarar – Sebepsiz Zenginleşme 178
- XXIV. Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Sorumluluk 180
- XXV. Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık - Cezai Şart – Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt 181
- XXVI. Haksız Fiil – Karayolları Trafik Kanunu'ndan Doğan Sorumluluk – Manevi Tazminat – Hukuka ve Ahlâka Aykırı Amaçla Yapılan Kazandırmalar – Geçici Ödeme – Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt 183

Dördüncü Bölüm
İNCELENECEK KARARLAR

- I. İrade Sakatlıkları – Sözleşmenin İptali
Yarg. 1. HD, 13.10.1998, E. 1998/8883, K. 1998/10883,
YKD 1999/10, 1361:..... 189
- II. Gabin
Yarg. 11. HD, 24.01.2003, E. 2002/7737, K. 2003/622,
YKD 2003/10, 1545:..... 192
- III. Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması
Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu,
30.09.1988, E. 1987/2, K. 1988/2, RG 21.12.1988, Sayı:
20026:..... 195
- IV. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılması
Yarg. HGK, 05.05.1993, E. 1993/1-79, K. 1993/195, YKD
1993/11, 1626:..... 208
- V. Hukuka Aykırı Fiil – Haksız Fiilin Şartları
Yarg. HGK, 08.02.1989, E. 1988/10-174, K. 1989/65,
Kazancı İçtihat Bankası:..... 212
- VI. Hukuka Aykırı Fiil
Yarg. 4. HD, 13.06.1989, E. 1989/4164, K. 1989/5352,
YKD 1989/11, 1556:..... 214
- VII. Hukuka Aykırılık
Yarg. 4. HD, 13.09.1988, E. 1988/4147, K. 1988/7408,
YKD 1989/1, 31:..... 217
- VIII. Haksız Fiil – Uygun Nedensellik Bağı – Hukuka Aykırılık Bağı
Yarg. 4. HD, 13.03.1978, E. 1977/5312, K. 1978/3193,
YKD 1979/1, 28:..... 220
- IX. Haksız Fiil – Hukuka Aykırılık Unsuru – Manevi Tazminat
Yarg. 4. HD, 18.03.2010, E. 2009/6382, K. 2010/3083,
Kazancı İçtihat Bankası:..... 223

- X. Zorunluluk Hali – Fedakârlığın Denkleştirilmesi –
Vekâletsiz İş Görme
Yarg. 11. HD, 15.06.1990, E. 1990/4306, K. 1990/4775,
Kazancı İçtihat Bankası: 227
- XI. Manevi Tazminat – Doğrudan Zarar – Yansıma Zarar
Yarg. 21. HD, 15.06.2000, E. 2000/4733, K. 2000/4833,
YKD 2001/2, 248: 230
- XII. Manevi Tazminat
Yarg. 4. HD, 11.07.2002, E. 2001/12708, K. 2002/8915,
Kazancı İçtihat Bankası: 232
- XIII. Tıbbi Müdahaleye Rıza - Birlikte (Müterafik) Kusur
Yarg. 4. HD, 18.09.1979, E. 1979/5480, K. 1979/9818,
YKD 1979/11, 1573: 240
- XIV. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu – Zararın Belirlenmesi
Yarg. 4. HD, 20.11.1984, E. 1984/7770, K. 1984/8597,
Legalbank Elektronik Hukuk Bankası: 246
- XV. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu
Yarg. 4. HD, 12.11.1984, E. 1984/7360, K. 1984/8310,
Kazancı İçtihat Bankası: 250
- XVI. Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu
Yarg. 4. HD, 25.11.1993, E. 1993/1081, K. 1993/13614,
Kazancı İçtihat Bankası: 253
- XVII. Yapı Malikinin Sorumluluğu
Yarg. 4. HD, 28.11.2005, E. 2004/16308, K. 2005/12788,
Kazancı İçtihat Bankası: 255
- XVIII. Ev Başkanının Sorumluluğu
Yarg. 3. HD, 05.02.2013, E. 2012/23712, K. 2013/1599,
Kazancı İçtihat Bankası: 257
- XIX. Sözleşmede Kararlaştırılan Edimi Aşan İfalarda İade
Talebinin Hukuki Sebebi: Sözleşme – Sebepsiz Zenginleşme
Yarg. HGK, 14.03.2012, E. 2011/13-748, K. 2012/140,
Kazancı İçtihat Bankası: 260

- XX. Faiz
Yarg. HGK, 09.10.2002, E. 2002/12-709, K. 2002/781,
Kazancı İçtihat Bankası: 273
- XXI. Sözleşmeyle Kararlaştırılan Temerrüt Faizi Oranının Sınırı
Yarg. 19. HD, 01.07.2013, E. 2013/8556, K. 2013/12306,
Kazancı İçtihat Bankası: 282
- XXII. Karşılıklı Borç Yükleyen Sözleşmelerde
Borçlu Temerrüdünün Sonuçları
Yarg. 15. HD, 12.5.1983, E. 1983/1307, K. 1983/1255,
Kazancı İçtihat Bankası: 285
- XXIII. Olumlu Zarar – Olumsuz Zarar
Yarg. 13. HD, 22.10.1981, E. 1981/5738, K. 1981/6690,
YKD 1982/2, 220: 288
- XXIV. Güven Sorumluluğu – Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şart
Yarg. 13. HD, 26.01.2012, E. 2011/16549, K. 2012/1177,
Kazancı İçtihat Bankası: 292
- XXV. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme
Yarg. HGK, 06.05.1992, E. 1992/13-213 K. 1992/315,
YKD 1992/8, 1176: 295
- XXVI. Ceza Koşulu
Yarg. 15. HD, 19.10.1992, E. 1992/43, K. 1992/4824,
Kazancı İçtihat Bankası: 300
Yarg. 19. HD, 12.02.2008, E. 2007/6745, K. 2008/1104,
YKD 2008/7, 1376: 301